

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

A SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Széchenyi-utczában van, a csizmadiaszin alatt.

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem vétetnek tekintetbe. Kéziratok nem adatnak vissza.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy 30 négyyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttérli cikkek garmondsora után 30 krajczár fizetendő.

Hivatalos óra: d. u. 2—3-ig és 6—8-ig.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben és vidékre egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., — évnegyedre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 12 kr.

Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.

Visszatekintés a múlt évre.

Két cikk.

I.

Bármily áldást hozó is volt mezőgazdasági tekintetben az 1898-ik év, még sem tudta fedezni az előző év silánysága folytán a közélet testén ütött rést. Az előző év fekete betűkkel volt beírva közgazdasági életünk történetének könyvébe, mert míg egyfelől a rossz termés a kissé megtakarított anyagi erőket is mind sorompóba állította s azonfelül még a kölcsöntőkét is nagy mennyiségben vétette igénybe, másfelől az az elválasztó vonal, mely az egyes társadalmi osztályok között fennállott, szinte hihetetlen mértékben kiélesedett és a munkás és munkaadó közti viszony oly tarthatatlanná vált, hogy a konok ellenséggé szemből álló társadalmi és nemzetgazdasági faktorok közt a legalább tűrhető viszony helyreállítása a legfőbb gondját képezte minden tényezőnek, melyeknek megadatott, hogy akár egyéni értékük, akár elfoglalt posztójuk folytán az államéletet érdeklő mindennemű dolgokra döntő befolyást gyakoroljanak.

Ezeknek az országos csapásoknak dacára a fejlődésnek többé már nem közönséges jeleivel találkozunk vármegyénkben. A közélet minden megnyilatkozásában a modern haladás határozott alakot öltött. Ugy közgazdasági, mint kulturális téren rohamos léptekkel haladtunk előre s ha a siker még sem teljes, annak okai nem a vezető egyénekben, hanem azoktól merőben külön álló körülményekben keresendő. Vármegyénk vezérferfiái bármily tevékenységet fejtsenek is ki az általános haladás érdekében, ha a célhoz vezető eszközök részben hiányoztak, vagy nem voltak elégségesek, sok nagyfontosságú tervnek egyébként minden oldalról óhajtott megvalósítását a legutóbbi időig el kellett halasztani.

Az eszközök fogyatékos voltát pedig nálunk ép úgy érzik a vármegye, mint annak központja: Deés városa. E kettőnek kölcsönhatása egymásra, bár céljuk és életérdekeik egymástól elütők, kétséget nem szenved. Ha a vármegye anyagi helyzete kedvezőtlen, ha a birtokos-osztály nem rendelkezik a megkívántató feltételekkel, mik lehetővé tegyék egy erős központi társadalom megerősítését és abban a gyakoribb részvételt: akkor a vármegye székhelyének fejlődése is lassúbb tempóban halad, egymagában, saját erejére utalva, nagy eredményeket rövid idő alatt elérni nem lehet.

Az elmúlt év eredményeinek nyomai leginkább a vármegye székhelyén, városunkban észlelhetők, mely ha nem is oly arányokban, minőkben a vagyonosabb és népesebb városok, de szembeötlő módon haladt előre.

Külső fejlődés dolgában mindjárt első helyen említhetjük fel azokat a nagyobb szabású építkezéseket, melyek részint teljesen befejeztettek, részint pedig befejezéshez közelednek. Így például az állam költségén

épült diszes honvéd-laktanya már nemcsak készen áll, hanem rendeltetésének át is adott. Hogy ezen nagyszabású középület minő lökést adott a város fejlődésének, fényesen igazolják azok a magán építkezések, melyek a múlt év folyamán tömegesen keletkeztek a környékén. Mindezen épületek akképp helyeztetek el, hogy rövid idő alatt alkalmasak legyenek megszabni egy egész városrész alakját.

Ugyancsak a múlt évben a vármegye támogatásával indult meg a Főtéren egy másik, terjedelmes és modern kivitelű épület: a Szent Ferencz-rendi szerzet palotájának építése. Ez is a közel jövőben szintén elkészül s míg egyrészt hivatva van a várost külsőleg emelni, másrészt nagyban hozzájárult a Főter környékének, főképp a Kossuth Lajos-utca kezdő pontjának szabályozásához, alkalmat szolgáltatva egyúttal a szomszédos rozoga épületek felújítására.

1898-ik évben nyert végleges megoldást már a működési folyamatban levő államgymnasium befogadására szánt épület elhelyezése; ugyanakkor készültek el annak a czélszerűség szem előtt tartásával a legkényesebb izlést is kielégítő kiviteli tervei. Mire e sorok napvilágot látnak, jórészt az építkezési vállalat útján való biztosítása befejezést nyer.

Tisztán a város költségén épülő gymnasium elhelyezésénél a czélszerűségi okok mellett tulnyomólag a városrendezési szempontok voltak mérvadók, a mennyiben ennek a költségű középületnek létrehozása sürgetőleg lépett fel egy rég érzett közszükség kielégítésére. A város minden irányából a forgalom a Főtéren át történik. A vasúti pályaudvarról a forgalmat egyedül fenntartó Bánffy-utczán át pedig a Főter csak nagy kerülővel közelíthető meg a miatt, hogy az említett utczát a Főteről egy jókora hosszú teleksor zárja el. Ezen akadály elhárítása volt régi óhajta a közönségnek s a cél elérésére legalkalmasabbnak kínálkozott a gymnasium építése. Nehány elhanyagolt telek megszerzésével a gymnasium a város minden részéről könnyen hozzáférhető területre kerül s ezzel egyidejűleg az ugyanott létesítendő új utca segítségével a Főter is egyenes lötszeköttetésbe jön a vasúti pályaudvarhoz vezető egyedüli utczával. A kettős cél iránti tekintetből a vármegye közönsége sem vonta meg támogatását, készséggel ajánlva fel a régi honvéd-laktanya telkét méltányos feltételek mellett.

Ha mindezekhez hozzávesszük még az ev. ref. és a községi elemi iskolák államosítása érdekében folyamatba tett tárgyalásokat, melyek sikerre vezetése esetén egy újabb középülettel fog a város gazdagodni és a közvilágítás tervezett javítását, mi szintén a megvalósulás reményével kecsegtet, akkor mindent elmondottunk a múlt év eredményéről városunk külső fejlődését illetőleg, melynél nem áll hátrább a városnak kulturális és közgazdasági téren nyilvánuló belső fejlődése sem.

— A párisi világkiállításra már nemcsak országaszerte, hanem az egész continensen lázas tevékenységgel megindultak az előmunkálatok. Az egyes nemzetek kormányai, hogy minél méltóbban legyenek népeik képviselve, az egyes társadalmi körök, hogy a világkiállítás meglátogatása, minél kényelmesebben, kevésbé tehetőségeknek is minden nagyobb költség elkerülése mellett legyen lehetővé téve.

Tekintettel ezen körülményre, hogy a tervezett világkiállításon az oda özőnlő nemzetek egymással versenyezve, a legjobb alkalmat fogják nyújtani az elért haladásról okulni és tanulni, a saját kulturánk szempontjából nem ajánlhatjuk eléggé a Párisba való kirándulást annak idején minden módon megkönnyíteni.

A „Nemzetközi vasúti hálókocsi-társulat“, melynek központi igazgatósága Párisban székel, az ily mozgalomnál leginkább érdekelt intézetekkel: a francia vasúttal, a francia hitelbank a Grands Magasins du bon Marché stb.-vel karöltve a „du Trocadero et de Passy nagy-szállók r.-trag.“ vállalatot alapította, mely több millió frank értékkel közvetlen a Szajna partján parkrendszerrel három palotaszzerű nagy szállót épített, a melyek igénybe vételét azonban mérsékelt áron kibocsátandó Checkfüzetekhez köti, a mely utóbbiak tulajdonosai hét napi párisi tartózkodásuk tartamára más tekintetben is különböző kedvezményekben lennének részesítendőek.

Miután oly alkalommal, mint az 1900. évi párisi világkiállítás, mint az 1889. évi tapasztalatok is igazolják, a Párisba igyekvők egyik első és legfontosabb gondja az elszállásolás lesz, tervezett társulat helyesen jár el, ha a résztvevőket az alól nemcsak felmenteni, de a nagyszabású tervezet keretében (a szállók kb. 2000 szobát fognak tartalmazni) azoknak ugyszólván megszokott otthonukat fogja odavarázsolni, miután gondoskodás történt, hogy azok ne csak a lehető legnagyobb kényelemmel rendeztesse be, hanem a személyzet tekintetében is ne érezze senki, hogy külföldön van, és esetleg a kellő nyelvismeretekkel nem bír.

Hivatalunk még fokozni kívánja mindezt azon ajánlatával, hogy hajlandó a kiállítás tartama alatt Párisba indítandó különvonatait olyképp szervezni, hogy a rokonérzelmű és rokonszellemű, vagy egy szakmabeli résztvevők részére azokat külön-külön bocsátja rendelkezésre, a résztvételi díjakat természetesen a legmérsékeltbben megállapítva, így módot nyújtva a legkevésbé tehetősnek a kiállítás meglátogatására és tanulmányozására. Hogy a megállapított költségek e mellett könnyebben legyenek is törleszthetők, hivatalunk az alábbi körülményre különösen is felhívja a közönség figyelmét, amely az 1896. milleniumi kiállítás alatt is teljesen bevált.

A feltüntetett külön vonatu díjtételek I. o. 200 frt., II. o. 165 frt., III. o. 135 frt. havi részletekben volnának törlesztendőek, a mi husz, tíz, illetve nyolcz vagy hét forintos havi részlettel volna megejthető.

Jegyfüzeteink részére még azon rendkívüli előnyt is sikerült kieszközölnünk, hogy átruháztatás esetén semmiféle levonás nem eszközöltetik,

CSISZÁR ÉS VÁSÁRHELYI dús raktára fűszer-, bor-, csemege- és vasárunkban, Deésen.

(ezelőtt Nik Ferencz)

hanem csupán a francia 2.50 frk.-nyi bélyegilleték lesz újra fizetendő. A magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Erzsébet-lobogó.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület dícsőült Erzsébet királynénk emlékére a régi Mária-lobogók mintájára Erzsébet-lobogót készít. A költségekhez való hozzájárulásra lelkes felhívásban Magyarország asszonyait kérte fel. Mint-hogy a gyűjtést az egyesület most számba kívánja venni, felkéri az ivartókat, hogy gyűjtéseik eredményét az *Erdélyi Kárpát-Egyesület* titkári hivatalának Kolozsvárra beküldeni szíveskedjenek. Megjegyezzük, hogy a lobogó felavatása a Mátyás szobor leleplezése alkalmával a jövő évben lesz Kolozsvárt és hogy zászlóanyának Augusztina kir. hercegasszonyt kérte fel az egyesület, ki remélhetőleg személyesen fogja az első Erzsébet-lobogót felavatni.

— **József főherceg levele.** József főherceg ő fensége levelet irt Voith Gergely kir. tanácsosnak a vaskorona-renddel történt kitüntetésé alkalmából. Az üdvözlő levélben kellemesen emlékszik vissza a főherceg arra az időre, melyet nevezett kir. tanácsos és családja körében töltött és az igazi magyar vendégszeretetre, melyben részesült.

— **Körjegyző választás.** A sajomagyarósi kör közsegeinek képviselői Puskás Gergely aranymezői körjegyzőt választották meg körjegyzőjüknek; Aranymezőre pedig Bálint Ágoston okleveles körjegyzőt helyettesítette a hatóság.

— **Államsegély.** Vallás- és közoktatásügyi miniszter a fonácsi gör. kel. elemi iskola tanítójának 150 frt államsegélyt engedélyezett.

— **Országos vásár** lesz Oláh-Láposon január 12 és 13-án.

— **Eljegyzés.** Staut János m. kir. pénzügyi fogalmazó, katasteri nyilvántartási biztos, eljegyezte Ficker Ferencz földbirtokosnak leányát Hermint Lófaluról (Sáros megye).

— **Új iparvágány.** Lamarche Albert budapesti cég a szamosvölgyi vasút Szurduk állomásáról kiindulva, az ott közel fekvő erdőségig iparvágányt építtetett a faszállítás céljából.

— **A vármegyei szabadelvű párt** ma d. e. 11 órakor a városház nagy termében br. *Jósika Sámuel* elnöklete alatt gyűlést tart. A gyűlésen a Kolozsvárt megjelenő Magyar Polgár című politikai napilap képviselőjében *Ajtai K. Albert* szerkesztő és *Hegyes Vilmos* helyettes szerkesztő is jelen lesz.

— **Házasság.** Dr. Gáspár Imre helybeli kir. pénzügyigazgatósági fogalmazó a múlt év december 26-án tartotta egybekelését Virág Jakab eszterkeresztúri birtokos bájos leányával Gabriellával.

— **A vármegye közigazgatási bizottsága,** valamint az árvaügyi küldöttségi és erdőkihágási bizottsági ülés folyó hó 9-én lesz a vármegyei tanácskozási termében.

— **Egyetemi bál Deésen.** Ki ne ismerné a kolozsvári bálók vidám hangulatát? Az elit-bálók legnagyobb részét a kolozsvári Ferencz-József tudomány-egyetem polgársága rendezi; szép és nemes kötelességet teljesít az ifjuság akkor, midőn a társadalmi együttérzés és jótékonyosság előmozdítása céljából, létrehozza lankadást nem ismerő fáradozásával e mulatságokat. Vármegyénk egyetemi polgársága, kik nagy részét képviselik a kolozsvári Ferencz-József tudomány-egyetemnek, eleget akar tenni e kötelességének és ezért lelkesedéssel határozta el január 21-én Deésen, a vármegyei ház dísztermében az „Egyetemi bál” rendezését, melynek tiszta jövedelme részben az egyetemi „Mensa Academica” részben a deési leányárvaház javára lesz fordítva. A bál a legszébb sikerrel kecséget és tekintve a jótékony célt, reméljük vármegyénk intelligens közönségétől, hogy magát a legnagyobb számmal fogja képviseltetni. Lady patronesséül vármegyénk három előkelő és szép hölgyét nyerték meg. Protektorokul vármegyénk notabilitásai élükön id. br. Bornemissa Károly főispán ur örméltóságával. A rendezőbizottság elnöke Biró Albert, alelnökök Bocsa Gyula, Retteg László és Német János. A meghívók, tánczrendek, Stief Jenő és társa elsőrangú papirkereskedésből kerülnek ki. A jelvény jogászörös teljes vállszallag lesz, E. B. aranyhimzéssel ékítve. A zenét Csikai Gyuri

első csárdásthúzó primás fogja szolgáltatni az ő sátorképével.

— **A kolozsvári tudomány-egyetem** Szolnok-Dobokavármegyei hallgatói által a Mensa-Academica és a deési „Erzsébet” leányárvaház javára 1899. január hó 21-én Deésen, a „Vármegyei ház” dísztermében zártkörű Egyetemi Bált rendez. Lady patronessék: Barcsay Tamásné, Fejérváry Jenőné, Simó Béláné. Protektorok: id. Br. Bornemissa Károly Szolnok-Dobokavármegye főispánja, Balázs Máté kir. törvényszéki elnök, Barcsay Tamás, Fejérváry Károly orsz. képviselő, Fejérváry Jenő, Kendefy István, Maléter Zoltán országos képviselő, Simó Lajos országos képviselő, Simó Béla, Gr. Teleki Domokos országos képviselő, Gr. Teleki Sándor országos képviselő, Dr. Torma Miklós Szolnok-Dobokavm. alispánja, Gr. Wass Béla orsz. képviselő, Zeitler Károly kir. pénzügyigazgató. Jegyek válthatók január 20-án és 21-én déli 12 óráig Pap Jenő üzletében és a bál estéjén a pénztárnál. Előjegyzéseket elfogad Apahidi Várady Pál főtitkár Kolozsvárt, Tencsintér 12. naponta 2—3-ig. Páholy 10 frt. Személyi jegy 2 frt. Család-jegy: 3 személyre 5 frt, 4 személyre 7 frt, 5 személyre 9 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 és fél órakor.

— **Adomány.** Deés város tanácsa 48 frt 70 krt utalványozott ki szegény sorsú iskolai növendékek segélyezésére. A közs. elemi leányiskolába járó tanulók közül ruhasegélyben részesültek: Bernád Berta, Fischmann Éva, Friedmann Janka, Friedrich Katalin, Gelb Lina és Róza, Kasza Zsuzsa, Legmann Sarolta, Pap Róza, Salamon Mari és Szénási Mari, összesen 11-en. A közs. elemi vegyes iskolába járó tanulók közül segélyezettek: Barátosi Ferencz, Ödön és Zsuzsa; Bani Kata, Bánk Anna, Fekete József, Finta József, Léb Jozsefin és Málvin, Mező Anna és Lenka, Mózes Eszther, Nép Gizella, Pap Zsuzsa, Rusz Verona, Szilágyi Ida, Wechsler Fruzsina, Zakács Erzsébet és Ilona, összesen 19-en, 10-en kaptak csizmát, 20-an ruhaszövetet. Gyönyörűség volt nézni, a mint a megajándékozott didergő gyermekcsereg kis csomagjával, vagy új csizmájával kezében örömtől sugárzó arczezzel hazafelé tartott. Őszinte elismerés illeti a városi hatóságot, hogy segélyezi a szegényeket, kiket a mai nehéz megélhetési viszonyok között bármilyen csekély adomány is boldogít. A segélyben részesült jó gyermekek neveit azért irtuk ki, hogy őket a jobban való fáradozásra buzdítsuk. Szülők bizonyára figyelmeztetni fogják arra, hogy a jót jóval kell viszonzni: a honpolgári kötelességek teljesítésével.

— **A helybeli polgári olvasókör** január 14-én a vármegyei ház dísztermében saját pénztára javára táncmulatságot rendez, melyre a helybeli társas-körök nagy előkészületet tesznek. A mulatság a múlt évben igen szépen sikerült, aminek első sorban a nagy látogatottság volt az oka. Hiszszük, hogy az idén is nagyon sokan fognak eljönni, hogy az olvasókört, azt a hasznos intézményt, mely a felolvasó estélyekből itélve, összetartás dolgában kezd fellendülni, támogassák, céljainak elérésében elősegítsék. E tekintetben első sorban is városunk polgárságának hívjuk fel a figyelmét. Jöjjenek el minél többen, hogy teljes sikert tudjanak elérni.

— **A szamosújvári Casinó** 1898. évi december hó 30-án tartotta az évi rendes közgyűlését. A nagyszámban megjelent tagokat Voith Miklós elnök üdvözlötte s mivelhogy a tisztviselők mandátuma lejárt, kéri a régi lemondását tudomásul venni, részükre a felmentvényt megadni s az új tisztikar választását elrendelni. Miután a lemondás tudomásul vétetett s a felmentvény megadatott, a következőképen alakult meg a casinó tisztikara. Elnök: Voith Miklós, igazgató: Esztergár László ügyvéd, pénztáros: Kepri József, könyvtáros: Mihelics Károly, gazda: Voith Gerő, titkár: Görög Ferencz. Választmányi tagok: Todorfy Lukács, Dömötör János, Balázs Cziril, Bartalics Miklós, Pál Bogdán, Dr. Gopcsa Jakab, Domonkos Károly, Duha Kristóf, Finta Ferencz, Áján Joáchim.

— **A kecsedi áll. elemi iskolai gondnokság** múlt évi december hó 24-én d. u. 2 órakor az áll. iskola helyiségében nagyszámu szülő jelenlétében gyönyörű karácsonyfával, 42 meleg ruhával és lábbelivel lepte meg növendékeit. Ez alkalomra a következők voltak szívesek adakozni: Bokros

István 20 kor., Fekete Lázár 20 kor., Görög János 20 kor., Grün Lázár 35 kor., Váradi Károly 10 kor., Násch Salamon 8 kor., Kába János 8 k., Schmidt Lajos 4 kor., Rusz János 4 kor. Mult tanévi zárvizsgái gyűjteményből maradt 19 kor. 80 fl. Összes adomány tehát 178 kor. 80 fillér. Midőn a fennebbi kegyes adakozóknak szívessegőkért ez uton is adunk leghálásabb köszönetünknek kifejezést, meg kell jegyeznünk azt is, hogy Görög János helybeli körjegyző ur fáradságtalan buzgalmának köszönhető a 178 korona és 80 fillér gyűjtési eredmény. A megjutalmazottak örömkönnyei szolgáljanak jutalmul. *Remes Gyula* áll. tanító.

— **Influenza járvány a lovak között.** A szamosújvári Honvéd-husár laktanyában az I. század lovai között kiütött az influenza járványosan. A betegséget legnagyobb valószínűséggel az ezred egyik gyógykovácsa huzcolta be, ki a választói uradalomban járt az influenza lovakat kezelni. A kaszárnnyában a legmesszebbmenő intézkedéseket vettek foganatba.

— **A szamosújvári korcsolyázó-egylet** saját pénztára javára 1899. évi január hó 14, 21 és 28-án a városi vigadó táncztermében zártkörű körestélyt rendez. Belépő-díj: a három estélyre családonként 3 frt, személyenként 1 frt 50 kr., egy estére személyenként 60 kr.. Kezdeté este 8 órakor. A kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, Gőnczy Mihály egyleti gazdánál átvehetik.

— **Vesztett kutya.** Az év első napján a szamosújvári husár-laktanyában egy eb három köz-huszárt, egy kőműves legényt, egy tiszti-lovat s néhány kutyát mart meg. A gyanus ebet 2-án felboncolták s veszettséget állapítottak meg. A 40 napi ebzárlatot a város kutyáira elrendelték. A megmart embereket a budapesti Pasteur-féle intézetbe szállítják.

— **Fényképészet.** Dunki-fivérek udvari fényképészek e hó 15-én vasárnap és 16-án hétfőn Deésen a felső sétatéren levő műtermökben levételeket eszközölnek. A műterem fűtve lesz.

— **Nyilvános köszönet.** A bethleni kisdudoróda „Karacsonyfa” ünnepélyére adakoztak. Gróf Bethlen Pálné 5 frt és 5 drb. leány ruha. Bethlen község, bethleni Takarékpénztár. 5—5 frt. Biró Gyuláné, Polonyi N. Jánosné, 2—2 frt. Bodor Zoltáné, Boros Árpádné, Floth F. Adolfné, Gajzágó Vilmosné, Gyárfás Albertné, Imreh Domokosné, Murát Márton, Nagy Györgyné, Nagy Józsefné, Regius Adolfné, Reithoffer Ferenczné, Strodl Anna, Székely Sándorné, Schvarcz Edéné, Urányi Aladárné, Dr. Wachsmann Edéné, Váradi Gézánné, Veissberger Zsigmondné, csendőrség 1—1 frt. Székely Károlyné 1 frt. és 1 drb. fiu kabát. Hunyadi Béla 60 kr. Balog Lázár, Bukvai Jeromosné, Fisser Elekné, Gáspár Lajosné, Gál Istvánné, Gramm Béla, Grószmann Mihályné, Hegyi Lenke, Kőnczey Lászlóné, Kincses Bogdáné, Kajári István, Lauchter Márkusné, Sohár Márczelné, Vida Gyuláné, 50—50 kr. Összesen 46 frt 60 kr. Özv. Kincses Kristófné, 6 drb. leány ruha, 1 drb. kötény, 1 kis kabát, 1 sál, Fogolyán Jánosné, 2 drb. keszkenyő, Waldmann Bernátné, 3 1/2 m. barchet, Szabó Sándorné 1 drb. fiu kabát és alma. Bárány Bálint csukorka, Csiki Miklósné, Puskár Gergelyné alma. — Fenti adakozók nemes, jó szíve folytán 96 kis gyermek részesült meleg ruha, téli sapka, cipő, játék csukorka stb.-ben, miért is szolgáljon a gyermekek részéről, azok leirhatatlan öröme köszönetül. Részemről fogadják *Biró Gyuláné* öngyásága — ki a gyűjtés sikeréért fáradságtalan buzgóságot tanusított — és a szíves adakozók leghálásabb köszönetemet. Bethlen, 1899. január 1-én. Benkó Anna, áll. óvónő.

— **Egy részeg ember hűsködése.** Ujév első napján a délutáni órákban egy részeg ember nagy rémületet okozott a szt.-ferenczrendiek palotája előtt sétáló közönség között. Beszeszelt állapotában tele torokkal kiabált és szidalmazott valami neki nem tetsző láthatatlan földi lényeket, folyton fenyegetve a kezében volt revolverrel, melybe a golyókat a sétáló közönség között vágta. Természetesen, a ki csak látta ezt a hűsködést, igyekezett kitérni és menekülni utjából. Szemtanuk beszélnek, hogy rendőr nem volt látható sehol, pedig nem ártana bár a főtéren mozgalmassabb időben vagy egy rendőri őrszemet ki-rendelni.

— **A jókedvű rendőr.** A mult vasárnap a késő esti órákban Szilágyi Sándor deési lakos — mikép ő maga elbeszélte — Hideg-köz-utcai lakásának udvarára kimenvén, az a nem épen kellemetes meglepetés érte, hogy egy ismeretlen ember megtámadta és tőle kitelhető módon elpüfölte, miben egy másik szintén ismeretlen társa is közreműködött. A saját portáján belül megtámadott Szilágyi Sándor tudva, hogy szomszédságában Grünbaum József korcsomájában tánczmu

latság van, a táncmulatságon pedig rendőrségi közeg is szokott jelen lenni, oda sietek igénybe venni a rendőri beavatkozást. Feltevésében nem csalódott, mert csakugyan a mulatságon talált egy közrendőrt, ki feladatához hiven tánczolt egy konyha-hölgygyel. Szilágyi a helyzet komolyságához mérten, felszólította a rend emberét, hogy legyen segítségére a tettes kinyomozásában, mire a törvény emberének válasza az volt, hogy a legjobb lelkiismerettel tovább is tánczolt és mulatott mint a ki dolgát jól végezte. Ezért aztán a jókedvű rendőrt kötelesség mulasztásért feljelentette a sértett fél. Hogy a rendőrnek nem az a hivatása, hogy ilyen esetekben is tánczoljon, az bizonyos, de az is kérdés tárgyát képezi, hogy ha a táncmulatságra kirendelt őrszem otthagynja a mulatságot és nyomozni megy, nem követ-e el kötelességmulasztást?

— **Nyilvános számadás.** (Folytatás.) Az ünnepekre való tekintettel adakoztak továbbá a leányárvaház részére: Reschner századosné 50 krt. Dr. Kovács Sándorné 1 frtot. Offák Antalné 50 krt. Kozma Döme a szokásos havi 1 frtot. Dr. Torma Miklós 1 frtot. Demeter Béláné 50 krt. Szilágyi Albert 14 kalácsot és egyéb süteményeket; továbbá ugyan e célra az ujesztendei gratulációk megváltása czimén adakoztak: Katona Istvánné, Szörtsy Elekné, Kabos Sándorné, Voith Gergelyné, Gálóczi Samuné, Dr. Kovács Sándorné, Nyárády Izsákné 1-1 frtot. Demeter Béláné 50 krt. Fogadják a nemes adakozók egyen-egyen és összesen az árvák nevében is kifejezett hálás köszönetemet. A deési jótékony nőegylet nevében: Deés, 1899. évi január hó 6-án. Katona Istvánné, nőegyleti elnök.

— **Gyászhir.** Deésaknai bányaműorvost Sinkovics Bálintot és családját, valamint Menyhárd Béla vasúti tisztviselőt súlyos csapás érte. Menyhárd Béláné, szül. Sinkovics Vilma 1899. évi január hó 5-én, hosszas szenvedés és a végső lelki vigaszokban való részesülés után, élete 25-ik s házassága 2-ik évében Deésaknán szülőinek szerető karjai közt elhunyt. Temetése tegnap ment végbe nagy részvét mellett. — *Kasza Gerőné* szül. Nyegrucz Nina Szamosujvárt december 31-én elhalt.

— **Uj csillag.** Mult vasárnap egy fiatal német csillagvizsgáló egy új csillagot fedezett fel, mely az eddig hozzánk legközelebb valónak ismert Marsnál felényivel még közelebb van a földhöz. Most a művelt világ valamennyi csillagvizsgálója feszült figyelemmel vizsgálja az égboltozat ragyogó kisebb-nagyobb csillagait, hogy újabb felfedezésekkel közelebb hozzák azokat földünkhöz. E tekintetben nekünk laikusoknak jobb dolgunk van, mert mi a csillagokat csak a szerint vizsgáljuk, a mint 1, 2, 3 vagy 4 csillagos Eszterházy-cognacot óhajtunk inni, sőt különös épen megfordítva; nem mi hozzuk a csillagokat, hanem a csillagok hoznak minket közelebb a földhöz, minél komolyabb tanulmány tárgyává teszszük azokat.

— **A hét.** Időjárásunk a mult héten téliesebb szint öltött. Vízkereszt napjára, mely az idén a görög vallásuaknak egyuttal karácsonyuk volt, meggyarapodott a természet kopott ruhája s hófehér színt öltött a csillogó, álomba ringató hópihék jóvoltából. Azok a lírikus hangulatok, melyekről a poéták néha oly szépen elmélkednek, a héten is folytatást nyertek e díóskalács és disznópócsenyé oldalán. Egyebekben a mult hét nem volt valami változatos. Kezdetüket vették a farsangi előkészületek a közönség és az üzletvilág részéről s mohó vágygyal lesték mindenfelől a napi híreket az országos válságról, melyek természetesen a különböző képzelő tehetségek szerint különbözőképen voltak kiszínezve.

Vízkereszt napja.

Ez az ünnep sokszoros jelentőséggel bír az egyházban.

Egyik jelentősége azt az eseményt juttatja eszünkbe, midőn Jézus keresztesztelő szent János által a Jordán vizében megkereszteltetett. A vízzel történt ezen keresztesztelésről nevezi a magyar e napot Vízkereszt ünnepének.

Egy másik nézet szerint azért hívják *Vízkeresztnek* mert — Lonovics szerint — miként a keleti egyházban ma is szokásban van, hajdan nyugaton is némely egyházak e napon Urunk keresztesztelésének emlékeztetere vizet szenteltek s a keresztesztetést is, mely a szükség esetein kívül rendszerint nagyszombathoz volt kötve, e napon szolgáltatták ki.

Másik jelentősége abban áll, hogy egyszerűsmind évfordulóját képezi azon hódolati nyilván-

ításoknak, melyeket Árábiának csillagásza, a mágusok a betlehem-i bölcső-isten Kisdede előtt bemutatának. E bölcsék számát a szent atyák háromra teszik és Gáspár, Menyhárt és Boldizsár néven szerepeltetik. Ezek ajándékokat is vívének a Kis Jézusnak — és pedig aranyat, mint Királynak, mirhát mint embernek és tömjént mint Istennek. Ezen elemek nyújtásával Jézus iránt nemcsak mint embernek adóznak tisztelettel, hanem az ég és föld Királyának is elismerék. Tehát a keleti bölcsék nyilván elismerik Jézus kiemelkedő fölényét mindenek felett és jöttökben, mint visszatértökkor hirdetik e világon való megjelenését a Megváltónak. Azért az egyház e napot görögösen maig is „Epiphania Domini” — vagyis „Urunk megjelenése ünnepének” nevezi s ép azért a keletiek Urunk születése ünnepét e napon is tartották.

Harmadik történelmi jelentősége e napnak azon csodatételre való visszaemlékezés, vagyis évfordulója azon csodás eseménynek, midőn Jézus a kána-galileai menyegzőn a vizet borrá változtatva, ezzel is Istenségét nyilvánvalóvá tette.

E napot fentebb említett nevein kívül még „Három Királyok” ünnepének is nevezik a szintén említett három keleti királyról — Gáspár, Menyhárt és Boldizsárról.

Ezen az ünnepen a róm. kath. egyház házszeneszteléseket is tart, esedezvén, hogy a mint Jézus megjelenése békét és áldást hozott e földre: ugy ezen áldás és béke szálljon azokra és hajlékaikra, kiknél a vízkeresztelő pap megjelenik. — Az egyházi e vízkeresztjárásokról G. M. B. betűket írja az ajtó homlokzatára. Ezek kezdőbetűi a keleti három bölcs neveinek s az az értelme, hogy az illető ház eme szentek oltalmába ajánlatván, kövessék lakói példájukat is, — mert mint a három királyok, ugy bárki is feltalálja Krisztust, az igazságot, bölcsességet, ha buzgón keresi. — E szimbolikus betűkhöz még odateszik a folyó évszámot is — azért, mert régen az új esztendő azon naptól kezdették, mikor a Krisztus az egész világ előtt nyilvánvaló lett: a bölcsék hitesztelése, előbb nevezett csodájának (viznek borrá változtatása) közhírré tétele s így isteni hatalmának nyilvános dokumentálása által.

S mi előttünk miféle értelme legyen Vízkeresztnek? A kereszt sehozá sem vetett árnyat; Jézus áldása mindenfelé termékenyítőleg hat. Azért, ha az ünnep jelentőségeit magunk is társadalmunkra nézve mérlegelni és visszonyitgatni kezdjük: önként elismerjük a nagy igazságot, hogy nemcsak a három királyoknak, hanem mindnyájunknak nagy szükségünk van arra, hogy Őt, a Jézust, minél gyakrabban felkeressük és szent tanait kövessük, mert Ő az egyedüli helyes út, élet és igazság — ille est vita, via et veritas.

Kovács Gyárfás.

Felölös szerkesztő és kiadó:
Veress Dezső.

Hirdetések.

Sz. 32—898. D. b. v.

1—2(18)

Hirdetmény.

A deési köz. erdőbirtokosság, folyó hó 22-én d. e. 11 órakor a városháza tanács-termében rendes közgyűlést tart.

T á r g y a k :

1. Választmány jelentése.
2. A 19—896. k. gy. számmal kiküldött felülvizsgáló-bizottság jelentése.
3. Elnök (képviselő) és 24 választmányi tag választása.
4. Indítványok, melyek az alapszabály 15. §-a értelmében már a választmány által letárgyaltattak.

Deés, 1899 január hó 5-én.

Az elnökség.

Sz. 10384—1898. D. V. T.

1—1(17)

Árverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a város csatáni erdejében most levágott 284 öl tűzifa folyó 1899. évi január hó 13-án d. e. 9 órakor a gazdasági tanácsosi irodán nyilvános árverésen el fog adatni.

A feltételek hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthetők.

Deés, 1899 január 2-án.

Szilágyi Albert,
polgármester.

Sz. 3797—98 telkv.

1—1(16)

Árverési hirdetményi kivonat.

A magyar-láposi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Albina nagy-szebeni tak. és hitelintézet végrehajtható Vlaszin Tódor l. Juon és Velle Kosztán végrehajtást szenvedő elleni 216 frt 54 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törvényszék (a m.-láposi kir. járásbiróság) területén lévő Macskamező községében fekvő, a macskamezői 354. tjkvben A + 1, 2. rsz. ingatlanoknak B. 1. alatti Velle Kosztán lui Ártemie nevében álló 1/6 részére 116 frt, a macskamezői 21. tjkvben A + 1—3, 5—12. rendsz. egész ingatlanokra 492 frt, és a macska-mezői 252 tjkvben A + 1, 2. rendsz. egész ingatlanokra 157 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi január hó 20-ik napján délután 2 órakor Macskamezőn a község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 11 frt 60 kr, 49 frt 20 kr. illetve 15 frt 70 krt készpénzben vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Láposon, 1898 évi november hó 13-ik napján.

A m.-láposi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Lauka, kir. aljárásbiró.

Sz. 5286—1898. tlvk.

1—1(15)

Árverési hirdetményi kivonat.

A deési m. kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtható Berger Ignác és neje Moskovits Sára deési lakosok végrehajtást szenvedők ellen 91 frt 20 kr. s járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Minek folytán a kir. törvényszék kerületében fekvő s a deési 1955. sz. tjkvben A + 1. rsz. 839/2. hrsz. 840 frtban megállapított kikiáltási árban 1899. évi január hó 21-ik napján délután 9 órakor alólított hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá keülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók végrehajtható kivételével tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 84 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881: november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék telekkönyvi irodájában és Deés város tanácsánál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint tlvk. hatóság.

Deésen, 1898. évi október hó 11-ik napján.

Kertész,
kir. törvényszéki bíró.

